

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 9Csr/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816897674
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hvastová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2017:7816897674.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Agnesou Hvastovou, v právnej veci žalobkyne Alica Lengyelová, IČO: 47 191 708, Šafárikova 497/33, Rožňava, právne zastúpená JUDr. Ladislav Csákó, advokát Advokátskej kancelárie so sídlom Hviezdoslavova 4, Rožňava, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd **z r u š u j e** Rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu v Bratislave sp. zn. 57/03/15 zo dňa 01.12.2015.

II. Súd **o d k l a d á** vykonateľnosť Rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu v Bratislave sp. zn. 57/03/15 zo dňa 01.12.2015 do právoplatného skončenia právnej veci sp. zn. 9Csr/1/2016 Okresného súdu Rožňava.

III. Súd priznáva žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo strany žalovaného s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

2. Žalobu odôvodnil nasledovne:

3. Dňa 22.08.2014 so žalovaným uzatvorila Zmluvu o revolvingovom úvere č. 199828 - 73585 (ďalej ako „Zmluva o RÚ“) a tiež Rozhodcovskú zmluvu č. 199828 - 73585 (ďalej ako „Rozhodcovská zmluva“). Na základe Zmluvy o RÚ žalovaný jej poskytol úver vo výške 12.576,- €, ktorý bola povinná aj s úrokmi splatiť riadne a včas v 48 mesačných splátkach vo výške 262,- €, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý tvorí Prílohu č. I Zmluvy o RÚ. Zmluvná odmena bola dohodnutá vo výške 8.778,- €, ktorá bola splatná ku dňu poskytnutia úveru, ktorú predstavujú vlastne úroky za poskytnutie úveru. Úver bol zabezpečený zmenkou na rad žalovaného, ktorú podpísala žalobkyňa ako vystaviteľ - vtedy ešte podnikateľský subjekt tiež dňa 22.08.2014, pričom zo zmluvy vyplýva dohoda o vyplňovacom práve žalovaného tak, že zmenkovú sumu a deň splatnosti zmenky vyplní žalovaný. Žalobkyňa ukončila podnikateľskú činnosť dňa 31.12.2014.

4. Žalovaný dňa 04.02.2015 sa domáhal vydania rozhodnutia na Slovenskom arbitrážnom súde zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o. , so sídlom Krížna 56 v Bratislave, (ďalej ako „Slovenský arbitrážny súd v Bratislave“), ktorým by rozhodcovský súd zaviazal žalobkyňu

zaplatiť žalovanej 18.968,80 € s príslušenstvom. Slovenský arbitrážny súd v Bratislave návrhu vyhovel rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 57/03/15 z 01.12.2015 a rozhodol tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 18.968,80 € spolu s 6 % úrokom ročne od 04.02.2015 do zaplatenia a zmenkovú odmenu 63,23 €, poplatok za rozhodcovské konanie 149,79 € a trovy právneho zastúpenia 868,64 € a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Pretože s týmto rozhodnutím žalobkyňa nesúhlasí, rozhodla sa proti nemu brániť žalobou o jeho zrušenie v presvedčení, že sú k tomu splnené zákonom predpokladané podmienky v intenciách úst. § 40 ods. 1 písm. a), bod 2, 3 a 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, vzhľadom na to, že nebola riadne upovedomená o ustanovení rozhodcu, ani o rozhodcovskom konaní a tiež jej nebolo umožnené zúčastniť sa na rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti žalobkyňa pripomenula, že o prebiehajúcom rozhodcovskom konaní, ako aj o osobe ustanoveného rozhodcu sa dozvedela až z výzvy na podanie žalobnej odpovede. Žalobkyňa si však myslí, že tento postup nie je správny a najprv mala byť informovaná o rozhodcovskom konaní a mala mať možnosť navrhnúť osobu rozhodcu. Pokiaľ sa tak nestalo, mala byť informovaná o osobe ustanoveného rozhodcu a až potom mohla byť ním vyzvaná k podaniu žalobnej odpovede.

5. Žalobkyňa má za to, že proces ustanovenia rozhodcu neprebehol v súlade s Rozhodcovskou zmluvou, resp. stanovami a internými predpismi rozhodcovského súdu. Pripomenula, že ustanovenie rozhodcu bolo odôvodnené výlučne s poukazom na bod 6 Rozhodcovskej zmluvy. Z tohto však vyplýva iný postup, než ktorý si zvolil rozhodcovský súd, a síce taký, že každý z účastníkov rozhodcovského konania má právo v lehote určenej stálym rozhodcovským súdom navrhnúť za rozhodcu ktorúkoľvek z osôb zapísaných v zozname rozhodcov stálego rozhodcovského súdu. Až v prípade, že sa tak nestane, teda že strany nenavrhnú rozhodcu v súdom určenej lehote, má jeho osobu určiť predseda rozhodcovského súdu. Ustanovenie rozhodcu malo teda prebehnúť inak, než tomu tak bolo v súdnej veci, a to tak, že osobu rozhodcu mala navrhnúť tá zo zmluvných strán, ktorá iniciovala začatie konania pred rozhodcovským súdom a potom žalobkyňa mala mať možnosť prejavíť sa, ako druhá zmluvná strana. Tento postup však zjavne nie je možné zamieňať s ustanovením za rozhodcu. Navyše osobu rozhodcu mal určovať rozhodcovský súd, a to (aj) na základe vyjadrenia zmluvných strán, pričom žalobkyňa mala mať tiež právo vyjadriť sa k osobe rozhodcu, čo jej však bolo znemožnené a bolo negované jej právo týkajúce sa výberu osoby rozhodcu tým, že nebola vyzvaná k tomu, aby sa vyjadrila v tomto smere a o osobe rozhodcu sa dozvedela až na základe výzvy rozhodcovského súdu na podanie žalobnej odpovede tak, ako to aj vyššie uvádza. Tým bola žalobkyňa podľa jej názoru odňatá svojmu „zákonnému“ sudcovi (prinajmenšom na základe analógie zákona). Zároveň namietala, že nebola poučená ani o jej právach a povinnostiach v konaní ako jeho účastníčka, a to ani vo výzve na podanie žalobnej odpovede, ani žiadnou inou formou. Zastáva názor, že poučenie účastníka konania o jeho procesných právach a povinnostiach je súčasťou jeho základného práva na spravodlivý proces. Rada by zvýraznila, že poučenie je zákonnou povinnosťou každého súdu, vrátane rozhodcovského súdu.

6. Žalobkyňa rovnako namietala, že rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva a ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, a že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky. Rozhodcovský súd nemá oprávnenie rozhodnúť o tomto spore, nakoľko predmetom rozhodcovskej zmluvy, ktorú žalovaná predložila, bolo iba rozhodovanie ohľadom Zmluvy o revolvingovotn úvere (na žiadnu inú zmluvu sa navrhovateľ rozhodcovského konania neodvoláva). Súd však nerozhodoval o otázke týkajúcej sa úveru, ale základom ním vydaného rozhodcovského rozsudku bola blankozmenka, z ktorej vôbec nevyplýva ohľadom čoho bola vystavená, v akej veci a akého dlhu (záväzku) sa týka. Návrh na začatie rozhodcovského konania nebol odôvodnený v intenciách zákona. Z jeho obsahu nesporne vyplýva, že sa ním žiada po nej zaplatenie zmenkovej sumy 18.968 €, 6% - neho úroku odo dňa 04.02.2015, odmeny vo výške 1/3 zmenkovej sumy, náhrady nákladov vynaložených na rozhodcovský poplatok vo výške 149,37 €, trov právneho zastúpenia vo výške 868,64 €, nie však aj to, na základe čoho a prečo práve vo výške uvedenej v predmetnom návrhu. Rozhodcovský súd teda konal bez dostatočných informácií potrebných na správne, zákonné a spravodlivé rozhodnutie vo veci samej, rozhodol teda nie na základe toho, čo zistil v priebehu konania na základe vykonaného dokazovania v medziach zákona. Z podaného návrhu bez akýchkoľvek pochyb vyplýva, že súdu bol doručený iba prvopis zmenky a Rozhodcovská zmluva, nie však i Zmluva o revolvingovom úvere. To, že napriek tomu rozhodcovský súd predsa len mal k dispozícii Zmluvu o revolvingovom úvere (aspoň že sa na ňu odvoláva) zjavne svedčí o predpojatosti rozhodcovského súdu o to viac, že vzťah blankozmenky a Zmluvy o revolvingovom úvere nie je zrejmy, zo žiadnej informácie vyplývajúcej z návrhu a jeho príloh nevyplýva, a preto je pre

žalobkyňa absolútne nepochopiteľné, na základe akých skutočností či informácií sa vedel rozhodcovský súd dopracovať k vzájomnosti týchto listinných dôkazov. Samozrejme nevyplýva tento vzťah ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

7. Žalobkyňa je teda toho názoru, že 1/ súd nemal právomoc rozhodovať o tomto spore, 2/ keď už ale začal, hoci aj bez právomoci a tým neoprávnené konať, nekonal prostredníctvom „zákonného sudcu“, 3/ navyše rozhodcovské konanie neprebehlo v medziach zákona 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, čo malo za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci samej, ktorý navonok (pre exekučné účely) sa môže javiť po stránke formálnej ako rozhodnutie vecne príslušného orgánu.

V tejto súvislosti žalobkyňa namietala, že z § 17 citovaného zákona vyplýva zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, ktorá bola zásadným spôsobom porušená. Podľa citovanej právnej normy účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie a každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu. Keďže rozhodcovský súd vyhovel len požiadavkám žalujúcej spoločnosti bez toho, že by sa náležite vysporiadala s jej námietkami a celkovou jej obranou prednesenou v konaní (hoci aspoň čiastočne). Žalobkyňa nemusela preukázať opodstatnenosť svojich tvrdení, a to ani čo do príslušnosti rozhodcovského súdu. Naproti tomu jej tvrdenia, ale aj kogentné ustanovenia právnych predpisov rozhodcovský súd odignoroval a nepodrobil podrobnej právnej úvahe. Rozhodcovský súd najmä prehliadol, že pokiaľ žalovaný po žalobkyňu požadoval uviesť do Zmluvy o revolvingovom úvere myšlienku, že sa jej predmet úveru poskytuje na podnikateľské účely, hoci to pravdou nebolo, mienil tým obísť kogentné ustanovenia nielen Zákona na ochranu spotrebiteľa, ale aj Občianskeho zákonníka. Rozhodcovský súd tým teda prehliadol, že táto skutočnosť má za následok absolútnu neplatnosť takéhoto právneho úkonu, ku ktorej každý súd (vrátane súdu rozhodcovského) musí prihliadať z moci úradnej, teda aj bez toho, aby to ten - ktorý účastník konania osobitne namietal. Navyše žalobkyňa zastáva názor, že rozhodcovský súd rovnako z moci úradnej musel skúmať svoju právomoc na prejednanie tohto sporu a tak sa musel zákonite dopracovať k zhodnému názoru, ako žalobkyňa, teda k tomu, že rozhodcovský súd nemal právomoc na prejednanie tejto veci, a to najmä pre absenciu Zmluvy o rozhodcovskom konaní na prejednanie vecí vyplývajúcich z vystavenej blankozmenky. Žalobkyňa ako účastníkovi konania v rozhodcovskom konaní sa neposkytla možnosť na uplatnenie jej práv. Rozhodne namietala postup súdu, keď vo veci dlho nekonal (žalobnú odpoveď podala ešte 27.04.2015, ku ktorej sa žalovaný mal možnosť vyjadriť, žalobkyňa však nebola upovedomená o tomto jeho podaní) a následne napadnutým rozhodcovským rozsudkom datovaným 01.12.2015 súd rozhodol o veci samej v súlade s petítom žalovaného (v rozhodcovskom konaní v postavení žalobcu), bez nariadenia pojednávania, žalobkyňa nemala teda možnosť reagovať na názor protistrany vyjadrený v replike na jej žalobnú odpoveď.

8. Žalobkyňa tvrdila, že dňa 27.08.2014 splatila žalovanému sumu vo výške 3.800,00 €, nie je teda pravdou, že by sa dostala do omeškania s platením záväzku zo Zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa zmluvy mala byť vystavená zmenka práve na zabezpečenie záväzku, avšak tá v zmluve nebola definovaná. Zo samotnej zmluvy nevyplývajú žiadne také informácie, na základe ktorých by bolo možné ustáliť pôvod predmetnej zmenky a jej právny základ. Vážne pochybnosti vyvoláva aj to ustanovenie zmluvy, že na zabezpečenie úveru bude vystavená nejaká zmenka. Žalobkyňa sa nazdáva, že pokiaľ zanikol záväzok, ktorý mala zmenka zabezpečovať, zaviazat' ju povinnosťou plniť na základe takejto zmenky nemôže byť v súlade so zákonom, prinajmenšom to odporuje dobrým mravom. Podľa žalobkyňiného presvedčenia rovnako odporuje zákonu, že blankozmenka vystavená v rovnaký deň, ako zmluva, v ktorej má mať oporu, obsahuje podstatne skorší dátum splatnosti. Zastáva názor, že ak zmenka má zabezpečovať úver, jej splatnosť nemôže byť skoršia, ako splatnosť úveru dohodnutá v úverovej zmluve (v danom prípade v Zmluve o revolvingovom úvere). To svedčí o tom, že aj keď zmenka nebola súčasťou (presnejšie prílohou) zmluvy, žalujúca spoločnosť nepochybne chcela docieľiť takýto stav, teda vyvolať dojem, že zmenka tvorí jej organizačnú súčasť. Prakticky to znamená to, že podpísaním predmetnej zmenky bolo podmienené poskytnutie úveru a tak žalobkyňa bola donútená k podpísaniu zmenky. Jedná sa teda o právny úkon, ktorý bol realizovaný v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok, navyše sa prieči i dobrým mravom a preto je (aj preto) neplatný. Vyššie uvedené ustanovenia zmluvy (resp. zmenky) sú teda neplatné, nakoľko zaväzujú druhú zmluvnú stranu k niečomu neurčitému, ktorá ani nemôže vedieť, čo vlastne podpisuje a k čomu sa tým zaväzuje. Určitosť právnych úkonov tvorí jednu z esenciálnych požiadaviek na ich platnosť, čo je vyjadrené aj v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého „Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.“ Jej neurčitá formulácia v prípade Zmluvy o RÚ svedčí o špekulatívnom

úmysle druhej (silnejšej) zmluvnej strany a skrýva v sebe aj možnosť neskoršieho donútenia k podpisu zmenky tej slabšej strany. Žalobkyňa si myslí, že aj v tomto prípade sa preukázalo, že nebankový subjekt poskytol „výhodnejší úver“ inému subjektu v záujme získania nekorektných, úžerníckych úrokov, teda de facto sa orientoval na prilákanie práve tých ekonomicky podstatne slabších subjektov, u ktorých je väčšia šanca na neskoršie problémy pri splácaní úveru, a teda je šanca na to, aby neskôr siahli na oveľa väčšie hodnoty v rámci prípadnej exekúcie.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 12.07.2016, doručenom tunajšiemu súdu dňa 20.07.2016, k žalobe (okrem iného) uviedol, že tvrdenia žalobkyne o existencii dôvodov podľa § 40 ods. 1 písmeno a) ZoRK a týkajúce sa nedostatku právomoci a ustanovenia osoby rozhodcu sú neprípustnými. Žalobkyňa mala zo zákona možnosť namietat' uvedené skutočnosti v rozhodcovskom konaní. To, že tak neurobila má za následok, že v zmysle § 40 ods. 4 ZoRK takéto skutočnosti nemôžu byť dôvodom pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

10. Žalovaný popiera tvrdenie žalobkyne o tom, že nebola riadne upovedomená o osobe rozhodcu ani o rozhodcovskom konaní, a jej nebola poskytnutá ani možnosť zúčastniť sa na rozhodcovskom konaní. Žalovaný v súvislosti s uvedeným poukázal na to, že žalobkyňa bola zo strany rozhodcovského súdu zaslaná výzva na podanie žalobnej odpovede. Vo výzve bolo výslovne uvedené, že žalobca nenavrhol rozhodcu, a preto rozhodcu určil predseda Stáleho rozhodcovského súdu. Žalobkyňa pristúpila k podaniu žalobnej odpovede, no v jej obsahu, ako pri prvom úkone vo veci žiadnym spôsobom nenamietala osobu rozhodcu, a ani neuvádzala námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, podľa ust. § 9, resp. § 21 ZoRK v znení účinnom v čase vykonania rozhodcovského konania.

11. Tvrdenie žalobkyne, že súd nemohol rozhodnúť, lebo v rozhodcovskej doložke nebolo dohodnuté rozhodovanie o nárokoch zo zmenky, podľa žalovaného odporuje rozhodcovskej zmluve, podľa ktorej sa táto vzťahuje na spory vyplývajúce zo zmluvy a spory so zmluvou súvisiace. Spor o zaplatenie zmenky je sporom súvisiacim so zmluvou, a to z dôvodu zabezpečovacieho charakteru zmenky pre nároky vyplývajúce zo zmluvy.

Tvrdenie žalobkyne, že nie je pravdou, že zmluvu o revolvingovom úvere uzavrela na podnikateľské účely, považuje žalovaný za účelové, nakoľko žalobkyňa ho neuvádzala nielen v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, ale ani po jej uzavretí a neoznačila na jeho preukázanie žiadny dôkaz. Pred uzavretím zmluvy o úvere ako aj pri samotnom uzavretí zmluvy jednoznačne konala a vystupovala ako podnikateľ. To, aké boli jej skutočné pohnútky a či boli v rozpore s jej prejavenu vôľou je bez právneho významu. Zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobkyňou a žalovaným bol a je podnikateľským (obchodnoprávnym) vzťahom.

12. K uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere číslo 199828 - 73585 došlo na základe toho, že žalobkyňa podala žiadosť o poskytnutie PROFI úveru. Z jej obsahu vyplýva, že túto žiadosť podala ako podnikateľ (kedy sa napríklad v článku L, III.) aj takto identifikovala a o úver žiadala na investičné účely. Od podania žiadosti o poskytnutie úveru, pri uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere a ani následne žalobkyňa netvrdila a ani nepreukázala, že by tvrdila nejakú skutočnosť o tom, že nekoná ako podnikateľský subjekt. Čiže nielen z jej reálneho faktického správania pred a pri uzavretí zmluvy, ale ani následne nevyplýva, že by nekonala ako podnikateľ. Ani počas rozhodcovského konania neuviedla žiadnu takú skutočnosť, ktorá by sa mala týkať jej údajného podnikateľského postavenia. Tvrdenie žalobkyne o tom, že neuzavrela zmluvu ako podnikateľský subjekt, je v rozpore s jej vlastným konaním pred a pri uzavretí zmluvy, následným správaním po jej uzavretí a nemá oporu ani v tvrdeniach uvádzaných v rozhodcovskom konaní.

13. Žalobkyňa uvádza, že z blankozmenky nevyplýva, ohľadom čoho bola vystavená a akého dlhu sa týka a aký má byť vzťah medzi blankozmenkou a zmluvou o revolvingovom úvere. Z tvrdení žalobkyne nie je v prvom rade možné zistiť, prečo svojimi tvrdeniami popiera vlastné konanie, ak je ona práve vystaviteľom zmenky. Vystavená zmenka obsahuje tzv. hodnotovú doložku, a to konkrétne číslo zhodné s číslom uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere. Tzv. hodnotová doložka na zmenke nemá síce zmenkovoprávny význam (t.j. nemá účinky z pohľadu zmenkového práva), ale má význam spočívajúci vo vyjadrení skutočnosti, že ide o zmenku určenú na zabezpečenie inej povinnosti. Teda podáva informáciu o tom, že zmenka je prostriedkom zabezpečenia. Z uvedeného je možné jednoznačne určiť „vzťah“ zmenky a zmluvy o revolvingovom úvere. Táto súvislosť vyplývajúca z vyjadrenia hodnotovej doložky na zmenke je v zmysle ustálenej praxe (napríklad Chalupa, R.: Zákon sménečný a šekový. Komentár. 1. časť. Sménky. 2. vydání. Praha : Linde, 2006, s. 11.) chápaná nasledovne: „Hodnotové

doložky väčšinou vyjadrujú dôvod, prečo bola zmenka vystavená a objasňujú vzťahy medzi účastníkmi základného zmenečného vzťahu.“ Na základe uvedeného potom aj stály rozhodcovský súd vedel a skúmal vzťah zmenky a zmluvy o revolvingovom úvere, pretože ide o skutočnosť známu a ustálenú v rámci postupu súdov konajúcich o nárokoch zo zmenky.

Žalovaný považuje za nevyhnutné predovšetkým zdôrazniť aj to, že zmluvné strany si v článku 5 zmluvy o revolvingovom úvere číslo 199828-73585 dohodli spôsob zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o revolvingovom úvere prostredníctvom vystavenej vlastnej blankozmenky. V bode 5.3. si zmluvné strany výslovne dohodli vyplňovacie právo a jeho obsah. Zabezpečovací prostriedok - vystavená blankozmenka bola vyplnená v súlade s vyššie uvedeným vyplňovacím právom, ktoré si zmluvné strany dohodli.

14. Vyplnenie zmenky a výkon vyplňovacieho práva neboli v rozhodcovskom konaní sporované. Žalobkyňa aj v súvislosti s dátumom splatnosti zmenky uvádza tvrdenia, ktoré odporujú obsahu vyplňovacieho práva. Z ustanovenia článku 5, ods. 5.3 zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že veriteľ ako remitent má právo doplniť zmenku ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním svojich záväzkov.

Žalobkyňa uhradila len splátku č. 1 a splátku č. 2 v zmysle splátkového kalendára dohodnutého v zmluve o revolvingovom úvere. Žiadnu ďalšiu úhradu nevykonala. Vzhľadom na omeškanie s úhradou splátky č. 3 sa stali splatnými podľa čl. 12., ods. 12.3 písm. b) zmluvy o revolvingovom úvere všetky záväzky podľa zmluvy, ktoré sa mali stať splatnými v budúcnosti (tzv. zosplatenie záväzkov), ku dňu 31.12.2014. Tieto bola žalobkyňa povinná uhradiť okamžite, čo však neurobila, čiže aj ohľadne ich úhrady sa dostala do omeškania. Žalovaný podotkol, že žalobkyňa nevykonala ani čiastočnú úhradu (napríklad v sume, ktorej výška by zodpovedala napríklad pôvodne dohodnutej splátke). Vzhľadom na omeškanie s úhradou záväzkov bol žalovaný oprávnený prísť k vyplneniu zmenky a ako dátum splatnosti akýkoľvek dátum nasledujúci po 01.01.2015 (prvý deň omeškania s úhradou zosplatených záväzkov).

Tvrdenie žalobkyne o tom, že zmenka obsahuje skorší dátum splatnosti ako zmluva je preto neopodstatnené. Opätovne žalovaný uvádza námietku voči tomuto tvrdeniu aj z dôvodu jeho neprípustnosti, nakoľko v rozhodcovskom konaní uplatnené nebolo a nie je zákonom daný dôvod jeho prípustnosti.

Za nepravdivé a hrubo zavádzajúce považuje žalovaný aj tvrdenie o donútení k podpisu zmenky. Javí sa nevierohodne, že žalobkyňa si na „donútenie“ spomenula až pri podaní žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobkyňa pritom svojimi tvrdeniami nespochybnila tú časť zmluvy o revolvingovom úvere, v ktorej svojím podpisom potvrdzuje, že zmenku vystavila dobrovoľne a bez nátlaku.

15. Žalobkyňa počas celého konania trvala na podanej žalobe. V ústnom vyjadrení na pojednávaní uviedla, že v roku 2014 potrebovala peniaze a preto sa rozhodla čerpať úver. Úver chcela čerpať pôvodne vo výške 3.000,- €. Hľadala na internete spoločnosti, od ktorých by mohla čerpať úver a takto našla žalovaného a oslovila popradskú pobočku. Jednala tam s pánom A. U.. Najprv jej oznámil, že úver jej neschválili, pretože nespĺňa podmienky a následne, o niekoľko dní jej zavolať, že vybojoval pre ňu 3.800,- eur. V tom čase žalobkyňa prevádzkovala bar v Dobšinej, a preto s pánom U. sa stretli vo vinárni v Dobšinej a tam podpísala zmluvu. Zmluvu podpisovala takým spôsobom, že on jej predkladal iba poslednú stranu zmluvy a tú podpísala bez toho, aby si celú zmluvu riadne prečítala. Pri tej príležitosti podpisovala dvakrát alebo trikrát na rôzne listiny. Pán U. jej povedal, že rovnopisy týchto listín jej pošlú poštou. Poslali jej ich asi po mesiaci a potom, keď si ich preštudovala, tak bolo to v takom čase, že mala krátku lehotu, jeden alebo dva dni na odstúpenie od zmluvy. Od zmluvy neodstúpila. Peniaze z tohto úveru v sume 3.800,- eur jej boli vyplatené na účet v Poštovej banke. Po podpise zmluvy o dva alebo tri dni jej prišli peniaze na účet. Následne z týchto peňazí si kúpila nábytok a elektrospotrebiče pre vlastnú potrebu, domov, do bytu, pretože mala starší nábytok a chcela ho vymeniť. Kúpila obývaciu stenu pozostávajúcu zo skriniek sivo-striebornú kombinovanú s drevom, rohový gaučový súpravu, štyri stoličky, koberec, televízor LG, chladničku s mrazničkou a počítač. Všetky tieto veci neboli nové, ale boli používané a za sumu 3.900,- € ich odkúpila od S. Z., ktorý ich mal vo svojom byte a ktorý jej ich predal. Na úhradu úveru zaplatila dve splátky a to v septembri a októbri 2014 a následne už nebola schopná tento úver splácať.

Žalobkyňa ďalej uviedla, že do konca roka 2014 podnikala ako živnostníčka. Prevádzkovala bar v Dobšinej na ulici SNP. Bolo to skôr pohostinstvo. Bola tam jedna miestnosť pre hostí, ktorá bola zariadená tak, že tam boli stoly, stoličky a lavice. Bola tam hracia skrinka, chladnička, výčapný pult. V tomto bare sa nenachádzal žiaden bar ani kreslá. Podnikanie ukončila preto, lebo budova, v ktorej sa nachádzal tento bar, bola predaná, resp. mala byť predaná a pôvodný majiteľ jej dal výpoveď.

16. Zo spisu Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. 57/03/15 súd zistil, že rozhodcovský rozsudok vyššie uvedeného súdu zo dňa 01.12.2015 bol doručený žalobkyňi 14.12.2015. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení podaného v rozhodcovskom konaní uvádzala, že úver potrebovala ako spotrebiteľ na vybavenie domácnosti.

17. Z fotokópie administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že 20.08.2014 bola podaná žiadosť o poskytnutie úveru žalobkyňou, v ktorej žiadosti sú uvedené údaje žalobkyne ako fyzickej osoby, dokonca aj rodné číslo a je uvedené aj to, že vykonáva podnikateľskú činnosť - je živnostníčka. Spis obsahuje ďalej daňové priznanie k dani z príjmu fyzickej osoby podanej žalobkyňou za rok 2013 a prílohy tohto daňového priznania, ďalej osvedčenie o živnostenskom oprávnení žalobkyne, vydané Obvodným úradom Rožňava zo dňa 24.05.2013.

18. Z rozhodcovského rozsudku sp. zn.: 57/03/15 zo dňa 01.12.2015 vyplýva, že súd zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému sumu 18.968,80 € spolu so 6% úrokom ročne od 04.02.2015 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 63,23 €, poplatok za rozhodcovské konanie 149,79 Eur a trovy právneho zastúpenia 868,64 Eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

19. Zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 199828 - 73585 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 22.08.2014 (okrem iného) vyplýva, že veriteľ poskytne dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške 12.576,00 Eur. Dlžník sa zaväzuje splatiť veriteľovi úver na vyššie uvedený bankový účet veriteľa v 48 mesačných splátkach vo výške 262,00 Eur splatných podľa splátkového kalendára uvedeného v Prílohe č. 1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy.

20. Súd zistil, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dňa 22.08.2014 uzavretá aj rozhodcovská zmluva č. 199828 - 73585, ktorej bod 3. znie nasledovne:

„Veriteľ pred uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzatvorenia a to nasledovne: Dôsledkom uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy je možnosť riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s číslom zmluvy totožným ako je číslo tejto rozhodcovskej zmluvy (ďalej len Zmluva o RÚ), ktorú veriteľ a dlžník uzatvorila, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ v rozhodcovskom konaní. Spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní. Výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi.

Bod 6. vyššie uvedenej rozhodcovskej zmluvy upravuje, že: „Rozhodcovské konanie bude vedené v slovenskom jazyku pred jedným rozhodcom zapísaným v zozname rozhodcov stáleho rozhodcovského súdu s tým, že každý z účastníkov rozhodcovského konania má právo v lehote určenej stálym rozhodcovským súdom navrhnúť za rozhodcu ktorúkoľvek z osôb zapísaných v zozname rozhodcov stáleho rozhodcovského súdu podľa svojho vlastného uváženia. V prípade, že všetky sporové strany navrhnu v uvedenej lehote za rozhodcu rovnakú osobu, vec prejedná a rozhodne táto osoba. V prípade, že sporové strany v uvedenej lehote nenavrhnú za rozhodcu rovnakú osobu alebo ak niektorá zo sporových strán v uvedenej lehote nenavrhne za rozhodcu žiadnu osobu, ako aj v prípade ak vzniknú odôvodnené pochybnosti o tom, ktorú osobu sporové strany určili ako rozhodcu, ustanoví rozhodcu, ktorý vec prejedná a rozhodne, predseda stáleho rozhodcovského súdu.“

21. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná a preto jej vyhovel v celom rozsahu.

22. Podľa ust. § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v relevantnom znení tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak

a) účastník rozhodcovského konania preukáže, že

1. nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky,

2. nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu, o rozhodcovskom konaní alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní,

3. rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky; ak ale môžu byť časti rozhodcovského rozsudku vo

veciach podrobených rozhodcovskému konaniu oddelené od častí rozsudku pojednávajúcich o veciach, ktoré nie sú mu podrobené, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti,

4. rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehala spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa táto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej alebo

b) súd zistí, že sú dôvody, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka podľa § 50 ods. 2 tohto zákona

23. Podľa ust. § 40 ods. 2, 3, 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v relevantnom znení: Súd v konaní o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. b).

Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu.

24. Podľa § 41 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v relevantnom znení žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

25. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná v zákonnej lehote 60 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku. Z obsahu rozhodcovského rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo zaplatenie zmenky v rozsahu čl. I § 17 zmenkového zákona, ako aj to, že rozhodcovský súd zmluvu o revolvingovom úvere považoval za zmluvu uzavretú podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka.

26. Z výpovede žalobkyne vyplýva, že v čase uzatvárania zmluvy síce bola živnostníčka, avšak úverovú zmluvu nemala v úmysle uzatvárať ako podnikateľka, ale ako občan - spotrebiteľ, nakoľko peniaze potrebovala pre súkromné účely. Táto skutočnosť vyplýva aj z vyjadrenia podaného žalobkyňou v priebehu rozhodcovského konania, v ktorom vyjadrení namietala porušenie svojich práv ako spotrebiteľa. Žalobkyňa úver nežiadala vo výške 12.576,- € ako je to uvedené v zmluve, ale úver chcela čerpať do výšky 3.000,- €. Úverovú zmluvu podpisovala ako formulárovú zmluvu, v ktorej nemala možnosť meniť zmluvné podmienky a dokonca poskytnutie úveru na základe úverovej zmluvy bolo podmienené podpisom ďalších listín v deň podpisu úverovej zmluvy spolu s podpísaním úverovej zmluvy. Súd po oboznámení sa s obsahom zmluvy o revolvingovom úvere zistil, že vyznačenie účelu úveru v zmluve, že ide o investičný úver na podnikanie, bolo vyznačené iba krížikom na formulárovej zmluve, ktorú žalobkyňa nevyplňala, iba podpisovala. V zmluve je síce žalobkyňa označená ako živnostníčka a uvedené je IČO, avšak to neznamená, že nemohla úver čerpať ako fyzická osoba pre iné účely, ako na podnikanie. Tvrdeniu žalobkyne nasvedčuje aj suma 4.000,- € uvedená na žiadosti o úver zo dňa 20.08.2014, predložená žalovaným, na ktorej listine je uvedená ako žiadateľka úveru ako fyzická osoba, s uvedením jej mena, priezviska, rodného čísla, adresy trvalého bydliska (bod č. 1 žiadosti). Bod 2, v ktorom mali vyplňať údaje žiadateľa o úver podnikateľa, nie je vyplnený. Bod 3 žiadosti obsahuje kontaktné, identifikačné a ekonomické údaje. Je uvedené, že žalobkyňa je živnostníčka a je uvedené jej IČO. V bode 5 žiadosti - údaje o požadovanom úvere (čiastky k výplate) je uvedená suma 4.000,- €.

27. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že žalobkyňi bol poskytnutý úver 12.576,- €, ktorý sa zaviazala splatiť v 48. mesačných splátkach vo výške 262,- €. Z bodu 4 zmluvy vyplýva, že za poskytnutie úveru žalobkyňa ako dlžníčka sa zaviazala zaplatiť žalovanému - veriteľovi zmluvnú odmenu 8.776,- €, ktorá bola splatná ku dňu prevedenia revolvingu. Z bodu 5 zmluvy vyplýva zabezpečenie úveru, že dlžník svojim podpisom na zmluvu potvrdzuje, že v deň podpisu zmluvy vystavil a odovzdal veriteľovi jednu vlastnú blankozmenku, v ktorej texte nie sú uvedené údaje: suma zmenky a údaj splatnosti zmenky. Ďalej v zmluve 5.3 bolo dohodnuté, že ak sa dlžník dostane do omeškania s platením akéhokoľvek peňažného záväzku podľa zmluvy, je veriteľ oprávnený vyplniť na blankozmenke chýbajúce údaje tak, ako je

dohodnuté v odseku 5.4 a domáhať sa z takto vyplnenej blankozmenky uspokojenia svojich pohľadávok. V zmysle bodu 5.4 písm. b) zmluvy, veriteľ ako údaj sumy zmenky je oprávnený vyplniť ľubovoľnú sumu zahrňujúcu ale neprekračujúcu všetky pohľadávky veriteľa z tejto zmluvy s príslušenstvom a zmluvnými pokutami a v zmysle písm. c) tohto bodu, ako údaj splatnosti zmenky ľubovoľný dátum po dni splatnosti akejkoľvek pohľadávky veriteľa alebo jej časti, jej príslušenstva, alebo zmluvných pokút na základe tejto zmluvy.

28. Vychádzajúc z obsahu rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenie je predmetom konania, z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere, rozhodcovskej zmluvy a z fotokópie zmenky súd dospel k záveru, že rozhodcovský súd vydal predmetný rozhodcovský rozsudok vychádzajúc iba z obsahu zmenky, pričom neskúmal platnosť zmluvy o revolvingovom úvere.

29. Vychádzajúc z údajov a podmienok uvedených v zmluve, na základe ktorých bol žalobkyni poskytnutý úver, súd dospel k záveru, že zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné považovať za neplatnú pre rozpor s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pretože je v rozpore s dobrými mravmi. Na základe tejto zmluvy žalobkyňa získala úver iba vo výške 3.800,- €, nakoľko zo sumy úveru 12.576,- € v deň poskytnutia tohto úveru bola odpočítaná odplata 8.776,- €. Žalobkyňa potvrdila, že sumu 3.800,- eur čerpala, nakoľko takáto suma jej bola poukázaná na jej účet v poštovej banke. Napriek tomu, že z obsahu zmluvy vyplýva, že odplata 8.776,- € bola splatná v deň poskytnutia revolvingu, z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobkyňa sumu 12.576,- € mala splácať podľa splátkového kalendára v 48. splátkach po 262,- € mesačne, pričom je zrejmé, že suma 12.576,- € žalobkyni nikdy nebola vyplatená, resp. poukázaná na jej účet, nakoľko odplata 8.776,- € bola splatná v deň poskytnutia úveru a žalobkyni bola vyplatená iba suma 3.800,- €, teda rozdiel medzi výškou úveru 12.576,- € a odplatou veriteľa 8.776,- €. Zabezpečenie úveru je uvedené v zmluve formou blankozmenky, na ktorej zmenkovú sumu a splatnosť vyplňuje veriteľ. V čase uzatvárania úverovej zmluvy ku dňu 22.08.2014 zabezpečenie spotrebiteľského úveru nebolo možné formou zmenky. Vychádzajúc z vyššie uvedeného žalovaný mohol získať vyššiu odplatu za poskytnutie úveru, pokiaľ žalobkyňa bola v postavení podnikateľa, preto bolo pre žalovaného výhodnejšie uvádzať v úverovej zmluve žalobkyňou v postavení podnikateľa a uviesť, že úver je investičný podnikateľský úver. Vychádzajúc zo zmluvy a následne z obsahu zmenky, na ktorej zmenkovú sumu a splatnosť vyplnil žalovaný, celková suma, ktorú žalobkyňa mala zaplatiť žalovanému činila 18.968,- € s príslušenstvom, pričom úver čerpala v skutočnosti v sume 3.800,- €.

30. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností zmluvu súd považuje za neplatnú a právny vzťah vzniknutý medzi stranami sporu za občianskoprávny - spotrebiteľský, nakoľko samotná skutočnosť, že žalobkyňa v čase, keď žiadala o poskytnutie úveru bola živnostníčka neznamená, že na účely podnikania čerpala úver a nenasvedčuje tomu ani skutočnosť, že na formulárovej zmluve, ktorej obsah žalobkyňa neovplyvňovala, krížikom je vyznačené, že ide o investičný úver na podnikanie. Týmito údajmi súd nepovažoval za dostatočne preukázané, že ide o obchodnoprávny vzťah medzi stranami sporu.

31. Z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj z vyjadrenia žalobkyne vyplýva, že poskytnutie úveru bolo podmienené nielen podpisom úverovej zmluvy, ale aj podpisom ďalších listín, ako rozhodcovskej zmluvy, aj blankozmenky.

32. Rozhodcovský súd sa nezaoberal s platnosťou zmluvy na zabezpečenie ktorej bola vystavená zmenka. Podkladom vydania rozhodcovského rozsudku bola predložená zmenka a predmetom konania bolo plnenie zo zmenky podľa zmenkového zákona. Z obsahu zmluvy a z vyjadrenia žalobkyne vyplýva, že žalobkyni v skutočnosti bola poskytnutá suma 3.800,- € z titulu úveru zo strany žalovaného a preto je neprípustné, aby žalobkyňa bola zaviazaná na zaplatenie sumy 18.968,- € s príslušenstvom tak, ako je to uvedené v rozhodcovskom rozsudku.

33. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti bolo potrebné žalobe vyhovieť a rozhodcovský rozsudok ako celok zrušiť podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 3 Zákona 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení v zmysle ktorého, rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva.

34. Výrok o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku sa opiera o ust. § 40 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z.

35. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Náhrada trov konania bola žalobcovi priznaná v rozsahu úspechu, to znamená v rozsahu 100 %.

37. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti uvedenému rozsudku je prípustné odvolanie v zmysle ust. §§ 355 a 356 CSP.

Odvolanie je možné podať v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom Okresného súdu Rožňava.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.